



# Langsiktig påvirkningsarbeid og lokal lønnspolitikk

Grunnkurs i forhandlingskompetanse

Leksjon 8

Etter at forhandlingene er i boks – kommer tiden for å se framover



## Evaluer forhandlingene og gå gjennom partenes ståsteder

- De lokale parter skal gjennomføre årlige evalueringsmøter om de lokale lønnsforhandlingene (vedlegg 3)
- Hva fungerte og hva fungerte ikke i de ulike faser av prosessen?
  - Fra kommunens personalpolitikk/lønnspolitikk til endelig forhandlingsresultat.
- I hvilke typer spørsmål var avstanden mellom Utdanningsforbundet og kommunen størst?
- I hvilke type spørsmål var det stor grad av enighet mellom Utdanningsforbundet og kommunen?

# Evaluering er grunnlaget for påvirkningsarbeidet

## De interne prosessene må også evalueres

- Dialogen med medlemmene i forkant
- Forberedelsene til 3.2.1-møtet
- Resultatet av 3.2.1-møtet og formidling til medlemmene
- Utarbeiding og formidling av krav til arbeidsgiver
- Selve forhandlingsprosessen
- Resultatet
- Hvordan ble resultatet ble mottatt av medlemmene?

# Evaluering er grunnlaget for påvirkningsarbeidet

- Hva kan gjøres annerledes neste år?
- Hvilke deler av prosessen er det viktig å prioritere innsatsen mot?
- Hvordan skal innsatsen i de ulike deler av prosessen innrettes for å oppnå enda bedre resultat neste år?
- Hva er ønskelig/mulig å oppnå i det langsiktige påvirkningsarbeidet?

Partene står  
langt fra  
hverandre



### Underliggende drivkrefter/premisser

- verdier
- holdninger
- interesser
- oppfatninger
- kunnskap

Partene er enige  
om mye, men  
lønnspolitikken  
kan bli bedre



Hvilke konkrete endringer  
kan vi foreslå i den lokale  
lønnspolitikken?

# Langsiktig påvirkningsarbeid

Hvilke drivkrefter hos arbeidsgiver er det viktig å påvirke?

- verdier, holdninger, interesser, oppfatninger og kunnskaper

Når er "timingene" for ulike former for påvirkning?

- "Årshjulet" i kommunen: Budsjett- og planprosesser
- Aktuelle politiske hendelser i kommunen
- Media-oppslag
- Revidering av lønnspolitisk plan

## Hvilke arenaer er egnet i forhold til påvirkningsarbeid?

- Informasjonsmøter
- Drøftingsmøter (3.2.1-møter etc.)
- Forhandlinger
- Uformelle møter
- Møter med kommuneadministrasjon og politikere



# Ulike syn på lønnsdannelse

## Utdanningsforbundet

- Lønnsdannelsen skal skje sentralt
- Lokal lønn basert på individuelle resultater og prestasjoner virker negativt
- Lønn må baseres på objektive, forutsigbare og etterprøvbare kriterier som bygger på utdanning, kompetanse og ansvar

## KS

- En del av lønnsdannelsen skal skje lokalt
- Behov for lokale tilpasninger, selvråderett
- Individuell lønn fremmer prestasjoner og resultater
- Sammenheng mellom kompetanseutvikling og lønnsutvikling

*Er det likevel mulig å bygge noen broer?*

# Lønnspolitikken skal revideres



# Revisjonen gir mulighet for påvirkning

- *Arbeidsgiver tar initiativ til regelmessig revidering av lokal lønnspolitikk (HTA)*
- Ut fra erfaringene fra forhandlingene:
  - Hva er viktig å endre og hvorfor?
- Hensyn til endringer i hovedtariffavtalen
- Hensyn til rekrutteringssituasjonen
- Om det ikke er utarbeidet omforent lønnspolitisk dokument:
  - Nedsette partssammensatt gruppe

## Lønnspolitikken skal:

- skape forutsigbarhet og mulighet for den ansatte til å innrette seg i henhold til lønnspolitikken
- bidra til å motivere til kompetanseutvikling
- bidra til å beholde, utvikle og rekruttere
- bidra til å sikre kvalitativt gode tjenester
- legge til rette for faglige karriereveier og avansementsmuligheter
- vise hvordan ønsket og tilegnet kompetanse gir lønnsmessig uttelling

## Lønnspolitikken skal:

- fastsette kriterier for innplassering i avansementstillinger
  - fremme og ivareta likestilling mellom kjønnene
  - utformes og virke slik at kvinner og menn likebehandles i vurdering av lønn og avansement
- 
- Det skal være en naturlig sammenheng mellom arbeidstakerens kompetanse, kompetanseutvikling og lønnsutvikling
  - Det skal sikres en sammenheng mellom kommunens mål og den lokale lønnspolitikken
  - Den lokale lønnspolitikken og kriterier for lokale lønnstillegg utformes etter drøftinger med de ansattes organisasjoner

Partene lokalt kan uavhengig av øvrige forhandlingsbestemmelser forhandle om endret lønn når en arbeidstaker har gjennomført relevant etter-/videreutdanning. Kommer partene ikke til enighet ved forhandlinger vedtas arbeidsgivers siste tilbud.

Det kan også vurderes innplassering i annen stillingskode eller i avansementstilling i henhold til kriterier fastsatt i den lokale lønnspolitikken.

Dersom arbeids- og ansvarsområdet er endret kan det forhandles etter 4.2.2

HTA kap. 4.2.4 Kompetanse

# Hva med personvurderingskriterier?

- Kap. 4:
  - *Ved lønnsfastsettelsen skal det bl.a. tas hensyn til stillingens kompleksitet, og den enkeltes ansattes kompetanse, ansvar, innsats og resultatoppnåelse*  
(HTA)
- Argumenter mot bruk av personvurderingskriterier
  - Oppgaver løses i team
  - Enkeltpersoner er ikke alene om ansvar for gode resultater
  - Påvirker arbeidsmiljøet og motivasjonen til andre ansatte i negativ retning
  - Bruk av personvurderingskriterier krever andre prosesser
    - Partene på kommunenivå kjenner ikke innsatsen til enkeltpersoner
  - Kriterier for lønnsendring må ha legitimitet

Felles lønnspolitikk kan ikke presses  
fram ved makt.

Partene må se seg tjent med en  
omforent lønnspolitikk .



# En omforent lokal lønnspolitikk vil vanligvis:

- Gi bedre legitimitet
- Øke mulighetene for en mer langsiktig lønnspolitikk
- Gjøre forhandlingene mer forutsigbare
- Effektivisere forhandlingene
- Bidra til godt forhandlingsklima

# Videre vil den

- Styrke sammenhengen mellom personal- og lønnspolitikken
- Øke sannsynligheten for gode forhandlingsløsninger (vinn-vinn)
- Utdanningsforbundet må være pådrivere for å utvikle en omforent lokal lønnspolitikk
- Utdanningsforbundet må søke allianser i det lønnspolitiske arbeidet

# Hvordan forbedre våre forhandlinger og vårt lokale lønnspolitiske arbeid?

Gruppeoppgave: Sitt sammen med dine kollegaer i din lokale forhandlingsdelegasjon.

Spørsmål til gruppearbeidet:

- Hvordan kan vi forbedre vårt lokale lønnspolitiske arbeid?
  - Hvordan legge opp våre lønnsforhandlinger neste gang?
  - Hva bør være med i en plan for dette?
  - Hvordan organisere arbeidet?
  - Konkrete lærings- og forbedringspunkter fra kurset for vår del?
- 
- 30 minutter i gruppene.
  - Vær forberedt på å dele noen poenger etterpå i plenum.